

Mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seadus eelnõu seletuskiri

1. Seaduse eesmärk ja sissejuhatus

Eelnõu eesmärk on täiendada mootorsõidukimaksu seadust sättega, mille kohaselt on maksuvabastuse aluseks mootorsõiduki omamine puudega isiku poolt. Muudatus puudutab ainult mootorsõiduki aastamaksu ega laiene registreerimismaksule.

Muudatuse eesmärk on tagada, et maksustamisel arvestatakse sotsiaalselt haavatavate sihtrühmade vajadusi ja toimetulekut. Puudega inimestel on sageli suurenenud sõltuvus isiklikust transpordist seoses liikumiskiirangute või meditsiiniliste vajadustega, mistõttu on otstarbekas sätestada neile maksuerand.

Eelnõu tugineb õiguskantsleri 10. aprillil 2025 Riigikogus esitatud seisukohtadele, kus toodi esile vajadus maksustamispoliitikas erisuste loomiseks puudega inimeste suhtes. Õiguskantsler juhtis tähelepanu, et põhiseadus kohustab riiki tagama puudega inimestele erilise toe ja kaitse (§ 28 lõige 2).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga muudetakse mootorsõidukimaksu seaduse § 15, lisades sinna uue punkti 4 järgmises sõnastuses:

„4) mootorsõidukit, mis on puudega inimese omandis.“

Muudatus sätestab, et kui mootorsõiduk on registreeritud puudega isiku nimele, ei kohaldata sellele sõidukile aastamaksu. Registreerimismaks tuleb jätkuvalt tasuda.

Kehtiv seadus puudega isikutele maksuerandit ei sätesta. Võrdluses teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega võib täheldada, et mitmes riigis (sh Saksamaa, Soome) on puudega inimestele kehtestatud sõidukimaksu soodustused või erandid. Eesti õiguskorras on puudega inimestele juba mitmeid soodustusi seoses sõidukite kasutamisega, näiteks parkimissoodustused ja kütuseaktsiisi tagastamise võimalus. Käesolev muudatus täiendaks seda toetuste paketti maksusüsteemi tasandil.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Seaduse mõjud

Eelnõuga tehtav muudatus aitab vähendada puudega inimeste maksukoormust ja toetab nende igapäevast toimetulekut. Kuna isiklik transpordivahend võib olla ainus realistlik liikumisvõimalus tööle, arsti juurde või sotsiaalteenustele pääsemiseks, on maksuvabastusel oluline roll puudega inimeste elukvaliteedi säilitamisel.

Sotsiaalne mõju on seega selgelt positiivne. Majanduslik mõju on riigieelarvele mõõdukas ning hõlpsasti prognoositav, arvestades puudega isikutele registreeritud sõidukite arvu.

5. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud

Eelnõu rakendamine toob kaasa väikese maksulaekumiste vähenemise riigieelarvesse seoses mootorsõiduki aastamaksuga. Puudega isikute arv ning nendele registreeritud sõidukite hulk võimaldavad muudatuse mõju hinnata mõõdukaks.

Tehniliselt on maksuerandi rakendamine teostatav, kasutades Rahvastikuregistri ja Sotsiaalkindlustusameti andmeid ning liiklusregistri andmeid, ilma et oleks vaja täiendavat halduskoormust või uusi infosüsteeme.

6. Seaduse kooskõla Euroopa Liidu õigusega

Käesolev eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

7. Rakendusaktid

Eelnõu rakendamiseks ei ole vaja vastu võtta rakendusakte.

8. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 1. jaanuaril 2026.

Algatab Eesti Keskerakonna fraktsioon

aprill 2025. a

Lauri Laats
Eesti Keskerakonna fraktsiooni esimees